

Vänsterpartiet

Stockholms läns landsting
2011-10-11

Interpellation av Birgitta Sevefjord (V) om människor som utsatts för tortyr

Vänsterpartiet lade i december 2009 en interpellation om stöd till rehabilitering av tortyroffer och fick då svar av Birgitta Rydberg. I svaret lyfts framförallt mottagande av nyanlända samt den psykiatriska specialistvården. Vidare att psykiatriska problem ofta tar sig somatiska uttryck och att det därmed behövs även ett kompetent somatiskt omhändertagande.

Vi återkommer nu med en interpellation i samma ämne där vi vill fokusera ytterligare på den somatiska vården, som vi menar är viktig inte bara därför att psykiatriska problem tar sig somatiska uttryck utan också för att många som utsatts för tortyr har reella somatiska skador efter tortyr.

Till Stockholms län kommer många flyktingar från krigshärjade länder. Många, både kvinnor och män, har starka traumatiska upplevelser bakom sig. Detta påverkar deras liv även efter att de fått permanent uppehållstillstånd. Man kan ha svårt att ta till sig det nya språket, att sköta ett jobb och att bli delaktig i samhället – inte därför att man inte vill utan därför att man inte kan pga. koncentrationssvårigheter, ständiga smärtor, sömnsvårigheter och så vidare. Man bär ett trauma som vården många gånger inte ser orsaken till därför att det är svårt att tala om den tortyr man utsatts för eller för att all energi går åt till att förtränga det man upplevt.

Uppskattningsvis 35 procent av alla som får uppehållstillstånd är tortyrskadade. Eller uttryckt på ett annat sätt ca 12 000 personer per år, och de flesta av dem kommer till storstäderna. Över 90 procent av alla tortyroffer beskriver smärta som främsta symptom. Men i vården finns generellt ytterst lite kunskap om smärta som symptom på något annat, kunskap om de metoder som används vid tortyr eller om de somatiska problem som följer av dessa. Risk finns att symptomen misstolkas.

I landstinget finns ett fåtal mindre verksamheter som är inriktade på att möta tortyrskadade (Röda Korset, Kris- och traumacentret och Smärtkliniken vid S:t Görans sjukhus) och det är tveksamt om den traumavård vi har räcker för denna grupp. Vi kan jämföra med till exempel Köpenhamn, som har färre flyktingar men större kapacitet och volym för att ta emot flyktingar som har överlevt tortyr än vi har i Stockholm. Där har mottagningar integrerat psykiatrisk och somatisk behandling. Tortyroffer är även synligare i vården som helhet och i samhällsdebatten. I Sverige är tortyroffer märkligt osynliggjorda och därför i huvudsak hänvisade till den vanliga somatiska vården.

Vi tycker att det finns anledning att se över hur tortyroffer tas emot inom vården i Stockholms län och fundera på om det finns lärdomar att hämta i Danmark.

Jag frågar därför ansvarigt landstingsråd:

1. Vet vi hur många i vårt landsting som lider av trauman pga den tortyr de utsatts för?
2. Hur ser kunskapsläget ut idag om tortyroffer inom den somatiska vården?
3. Kan du tänka dig att utreda förutsättningarna för att utveckla en eller flera mottagningar med integrerad somatisk och psykiatrisk vård – liknande de i Köpenhamn?

Birgitta Sevefjord (V)